Polski Komitet Zielarski P.K.Z.

Warszawa, ul. Zielna Nr. 26, tel. 260-80

Zaniedbane, w ostatnich kilkudziesięciu latach, lecznictwo ziołami, zdobywa sobie, na nowo, utracone stanowisko w medycynie i w powszechnym użyciu. Współczesne zdobycze wiedzy wysunęły szereg zagadnień, dotychczas niedocenianych, które stawiają sprawę użytkowania roślin przemysłowo - leczniczych, tak w lecznictwie, jak i w przemyśle chemiczno - farmaceutycznym, na zupełnie nowe tory.

W Polsce, rozumiano i odczuwano, oddawna, ważność tej, tak zw. dziś w skórceniu, dziedziny zielarskiej, lecz dopiero obecnie społeczeństwo nasze, realnie, przystąpiło do prac w tym kierunku.

Zorganizowaną została instytucja, której cel i zadania określa statut zatwierdzony przez Władze Nadzorcze, w dniu 21 października 1931 r. — za Nr. 1530 Kom. Rządu m. st. Warszawa — pod nazwą *„POLSKI KOMITET ZIELARSKI"*.

Podstawą prac P. K. Z. są zagadnienia, oparte na naukowych zasadach, o charakterze ściśle praktycznym i gospodarczym. Teoretyczne zdobycze naukowe są wytyczną w działaniach P. K. Z., lecz nie jako zagadnienia oderwane, ściśle teoretyczne, lecz jako zasady rozumowe, dostosowane do potrzeb wyłącznie praktycznych, wprowadzanych w życie w celach utylitarnych.

Podajemy wyciąg ważniejszych §§ Statutu i krótkie zestawienie prac P. K. Z. by zapoznać społeczeństwo, a szczególnie sfery zainteresowane z istotą działalności i pracami powołanej do życia w interesie ogółu społeczeństwa, instytucji.

ORGANIZACJA
POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEGO.

„Polski Komitet Zielarski" powstał w 1930 roku z inicjatywy **Państwowego Instytutu Eksportowego,** jako organizacja społeczna z wyraźnym celem pracy nad rozwojem i zastosowaniem zdobyczy nauki dla celów praktycznego stosowania roślin przemysłowo-leczniczych, rosnących w Polsce, a także w celu opracowania i ustalenia zasad reglementacji produkcji i obrotu towarowego ziołami leczniczemi.

Statut **Polskiego Komitetu Zielarskiego,** zatwierdzony przez Władze Polskie, określa cel i główne zasady organizacji, według norm ustalonych przez Międzynarodową Federację, dla rozwoju roślin leczniczych, olejkodajnych i podobnych — *„Fédération Internationale pour le développement de l'herboristerie medicinale, aromatique et des plantes similaires* — Rzym, Międzynarodowy Instytut Rolniczy — do której Polski Komitet Zielarski należy.

Wyciąg ze statutu:

§ 1. „Komitet Zielarski" zawiązuje się w celu zrzeszenia, na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej, wszystkich osób i instytucji, które bądź to teoretycznie, bądź praktycznie zajmują się sprawami zielarskiemi, w zakresie uprawy ziół, przeróbki oraz handlu artykułami zielarskiemi i nosi nazwę **„Polski Komitet Zielarski".**

§ 3. Celem Komitetu jest:

a) propagowanie idei plantacji roślin leczniczych, zbioru dziko rosnących, przerobu i stosowania ziół leczniczych, zapomocą wydawnictwa książek, broszur, pism perjodycznych, odczytów i t. p. sposobów;
b) popieranie wszelkich badań naukowych związanych z produkcją i przetwarzaniem roślin przemysłowo-leczniczych;
c) opinjowanie w sprawach, dotyczących zielarstwa, na żądanie instytucji rządowych, lub instytucji i osób prywatnych;
d) zwoływanie zjazdów, urządzanie konkursów i wystaw w celach propagandy zielarstwa;
e) udział w międzynarodowych zjazdach i federacjach mających za zadanie rozwój zielarstwa;
f) opracowanie projektu zarządzeń, mogących ułatwić rozwój zielarstwa, a w szczególności opracowywanie projektów przepisów normujących stosunki w zakresie zielarstwa;
g) urządzanie, względnie utrzymywanie, lub popieranie stacji doświadczalnych, dla studjów nad rozwojem plantacji i eksploatacji roślin leczniczych.

Stowarzyszenie działa z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa.

§ 4. Członkiem Komitetu może być każda osoba prawna lub pełnoletnia osoba fizyczna.

§ 5. Członkowie dzielą się na:

a) zwyczajnych, którymi mogą być osoby fizyczne i prawne. Wysokość składek członków zwyczajnych dla osób fizycznych i prawnych o charakterze naukowym wynosi 12 zł. rocznie, dla innych osób prawnych składka wynosi 200 zł. rocznie. Zarządowi Komitetu przysługuje jednak prawo obniżania tej składki stosownie do siły finansowej danej osoby prawnej;
b) dożywotnich, którzy wnieśli jednorazowo przynajmniej 1000 zł.;
c) honorowych, którym tę godność nadało Walne Zgromadzenie Komitetu w uznaniu szczególnych zasług.

Członkowie honorowi wolni są od wnoszenia składek. Członkami honorowymi i dożywotnimi mogą być wyłącznie osoby fizyczne.

Odpis uchwały Zarządu P. K. Z. z dnia 9 czerwca 1932 r.

„Postanowiono w myśl art. 5 Statutu wprowadzić nowy rodzaj członków t. zw. popierających, ze składką zł. 6 rocznie, dla tych osób, dla których opłacanie normalnej składki zł. 12 robi trudności".

§ 8. Członkowie obowiązani są przyczyniać się, każdy wedle swojej możności, do rozwoju Komitetu i ożywiania jego działalności dla osiągnięcia celów przez Statut zakreślonych. Członkowie zwyczajni obowiązani są prócz tego, do regularnego płacenia składek.

§ 10. Fundusze Komitetu powstają:

a) ze składek członków zwyczajnych i dożywotnich,
b) z dochodów z posiadanego majątku ruchomego i nieruchomego,
c) z opłat za wykonane przez Biuro Komitetu czynności,
d) z ewentualnych subwencji państwowych i innych dotacji.

§ 15. Każdemu członkowi Komitetu przysługuje na Walnem Zgromadzeniu tylko jeden głos. Członkowie Komitetu — osoby fi-

zyczne, biorą udział w zgromadzeniu osobiście, przyczem przelew ich uprawnień na inne osoby jest niedozwolony. Osoby prawne, będące członkami Komitetu, uczestniczą w Walnych Zgromadzeniach za pośrednictwem upoważnionych delegatow. Poszczególna osoba prawna może delegować na zgromadzenie 3-ch przedstawicieli, z których tylko jednemu, oznaczonemu imiennie w upoważnieniu, przysługuje prawo głosu decydującego oraz wyboru do władz Komitetu.

§ 21. Zarząd Komitetu składa się z 8-miu członków, a mianowicie:

1) Przedstawiciela sfer naukowych;
2) Przedstawiciela plantatorów ziół przemysłowo-leczniczych;
3) Przedstawiciela organizacji rolniczych;
4) Przedstawiciela organizacji popierania produkcji roślin leczniczych;
5) Przedstawiciela przemysłu farmaceutyczno-chemicznego;
6) Przedstawiciela aptekarzy;
7) Przedstawiciela handlu ziołami przemysłowo - leczniczemi;
8) Przedstawiciela drogistów.

Zarząd, w powyższym składzie, wybiera Walne Zebranie Komitetu, na przeciąg lat trzech. Po wygaśnięciu mandatu ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU, WYDZIAÓW I SEKCJI
Polskiego Komitetu Zielarskiego.

Przedstawiciele zainteresowanych Ministerstw w charakterze obserwatorów:

Delegat Minister. Wyznań Relig. i Oświec. Publ.
2 Delegatów Ministerstwa Rolnictwa,
Delegat Ministerstwa Przemysłu i Handlu,
„ Minister. Spraw Wewn. Depart. Służby Zdrowia,
„ „ „ Wojskowych,
„ Państwowego Instytutu Eksportowego,
„ Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Stały delegat do Międzynarodowej Federacji Zielarskiej Prof. Uniwersytetu Wileńskiego J. Muszyński.

Członkowie Zarządu:

Prezes — Prof. Dr. Bronisław Koskowski — Prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

V.-prez. — Dyr. Władysław Kozłowski — Przedstawiciel Związku Przemysłu Chemicznego, sekcji farmaceutycznej,

Sekretarz generalny — Stanisław Wojciech Tylicki — Przedstawiciel Związku Producentów Roślin Leczniczych i Przemysłowych w Polsce,

Skarbnik Mag. farm. — Roman Hetner — Przedstawiciel kupców branży zielarskiej,

Czł. Zarz. Mag. farm. Red. F. Herod — Przedstawiciel Powszechnego Związku Kas Chorych.

Czł. Zarz. Dr. Antoni Sklepiński — Przedstawiciel Powszechnego T-wa Farmaceutycznego,

Czł. Zarz. Dr. Władysław Borowski — Przedstawiciel Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskiej,

Czł. Zarz. Tadeusz Splitt — Przedstawiciel Związku Drogerzystów Rzeczypospolitej Polskiej, Poznań.

WYDZIAŁ NAUKOWY:

Przewodniczący Prof. Dr. B. Hryniewiecki, Sekretarz inż M. Chmielińska.

Sekcja Botaniczna: — Przewodniczący Prof. Dr. B. Hryniewiecki, Sekretarz Z. Tschyrsznicówna.

Sekcja Doświadczalno-Aklimatyczna: — Przewodniczący Dr. L. Kaznowski, Sekretarz J. Tymowska.

Sekcja Farmakologiczna: — Przewodniczący Prof. Dr. Jerzy Modrakowski, Sekretarz Doc. Uniw. Dr. E. Leyko.

Sekcja Chemiczno-Technologiczna: — Przewodniczący Dr. Z. Martynowicz, Sekretarz P.-pułk. W. Jakubowski.

Sekcja Farmakognostyczna — w ogranizacji.

Sekcja Lekarsko-kliniczna — w organizacji.

WYDZIAŁ KWALIFIKACYJNO - PROPAGANDOWY: — w organizacji.

WYDZIAŁ OBROTU TOWAROWEGO:

Przewodniczący — Z. Czarnecki, Sekretarz J. Holzer.

WYDZIAŁ NORMALIZACJI TOWAROWEJ (standaryzacji):

Przewodniczący — Mag. farm. Rom. Hetner, Sekretarz — J. Tymowska.

PRACE
POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEGO
w r. 1932.

Po ukończeniu przygotowań orgnizacyjnych, które zajęły sporo czasu, P. K. Z. rozpoczął praktyczną działalność z początkiem 1932 r.

Prace te ujęto w program następujący:

Sekcja Botaniczna WYDZIAŁU NAUKOWEGO przeprowadza inwentaryzację roślin leczniczych, na całym obszarze kraju, ze specjalnem uwzględnieniem tych gatunków roślin, które według opinji Państwowej Rady Ochrony Przyrody, winny podlegać częściowej, lub całkowitej ochronie.

Sekcja Doświadczalno - Aklimatyzacyjna WYDZIAŁU NAUKOWEGO przeprowadza w różnych punktach kraju szereg doświadczeń, narazie z kilku roślinami mającemi większe znaczenie, jak: mięta pieprzowa, walerjana, kminek i koper włoski, a także próby aklimatyzacji rącznika (rycynusu), lukrecji, krzewu bawełny, doświadczenia z eksploatacją maku, celem otrzymania opjum.

Sekcja Chemiczno - Technologiczna WYDZIAŁU NAUKOWEGO przeprowadzi badania wydajności i opłacalności fabrykacji przemysłowej, olejków eterycznych z roślin w Polsce uprawianych, a także badanie chemiczne roślin dziko rosnących, w różnych okolicach kraju, dla stwierdzenia u nich zawartości składników czynnych.

Sekcja Farmakologiczna WYDZIAŁU NAUKOWEGO prowadzić będzie w swym zakresie badania roślin, u których wyniki analiz chemicznych wykażą właściwości wyróżniające się.

WYDZIAŁ OBROTU TOWAROWEGO pracuje w kierunku ustalenia nowych norm celnych, dla zagranicznych ziół leczniczych i zajmuje się zagadnieniem taryf kolejowych oraz oceną metod organizacji handlu roślinami, celem wprowadzenia właściwych norm dla obrotu towarowego.

Realnie, prace te dały wyniki w tym kierunku, iż przeprowadzono fuzję większości firm handlowych obecnie istniejących w Polsce i zorganizowano S-kę Akc. p. f. „P D L F L O R" ZWIĄZEK PRODUCENTÓW I EKSPORTERÓW ROŚLIN LECZNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE".

Prace innych wydziałów i sekcyj są w toku.

Tym sposobem akcja nad rozwojem produkcji, obrotu towarowego i stosowania ziół w lecznictwie, stanęła w Polsce na właściwym poziomie, rokując wobec szczególnie sprzyjających warunków naturalnych — klimatu i gleby, a także wobec masy wolnych i tanich rąk do pracy, korzystne wyniki.

ZARZĄD
POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEGOO.

ROŚLINY LECZNICZE W POLSCE.

Wydawnictwo P. K. Z. Nr. 1. Maj, 1932 r.

Cena zł. 2.—, z przesyłką pocztową poleconą zł. 2.75.
za zaliczeniem zł. 3.45.

Pierwsza praca, w której podany jest kompletny spis roślin dziko rosnących w Polsce i uprawianych. Również zasady organizacji P. K. Z.

Praca wydana w 5-ciu językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim i włoskim, z nomenklaturą roślin w języku łacińskim, z wyszczególnieniem użytkowania części roślin w lecznictwie i w przemyśle chemiczno - farmaceutycznym.

„Rośliny lecznicze w Polsce” stanowi pierwszą pracę w planie wydawniczym ujętym systematycznie.

Stanowi ona niezbędny podręcznik dla fachowców: Aptekarzy, Drogerzystów, i wogóle dla osób zajmujących się, lub interesujących roślinami leczniczemi.

Zadania i cele, jakie sobie postawił P. K. Z. uwidocznione w realnych już pracach, znalazły uznanie w społeczeństwie i u Władz Państwowych. Wyrazem tego jest uchwała powzięta na Walnem Zebraniu delegatów Polskiego Powszechnego Tow. Farmaceutycznego (P. P. T. F.), którą poniżej podajemy:

ODPIS PISMA P. P. T. F.

POLSKIE POWSZECHNE
TOWARZYSTWO FARMACEUTYCZNE
Warszawa, ul. Długa Nr. 16.
Telefon biura Nr. 11.91.60.
Zarządu 11.24.60.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 1.999.

Warszawa, d. 10.V 1932.

Wielmożny Pan

Profesor B. Koskowski,
Prezes Polskiego Komitetu Zielarskiego

Wielce Szanowny Panie Prezesie!

Przy niniejszem mam zaszczyt przesłać wyciąg z protokółu Rocznego Sprawozdawczego Zebrania Delegatów P. P. T. F. dotyczący POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEO i wezwania do wszystkich farmaceutów o wpisywanie się na członków tego Komitetu.

Z poważaniem
(—) St. Kuczyński.

1 załącznik.

TREŚĆ ZAŁĄCZNKA:

Wyciąg z protokółu Rocznego Zebrania Delegatów Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego odbytego w dniu 7 maja 1932 r.

„P. dziekan Koskowski proponuje wynieść następującą rezolucję:

„Ogólne Zebranie Dlegatów P. P. T. F. w zrozumieniu potrzeby utrzymania i rozwoju POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEO wzywa farmaceutów zarówno stowarzyszonych, jak i niestowarzyszonych w Polskiem Powszechnym Towarzystwie Farmaceutycznem, do zapisywania się na członków Polskiego Komitetu Zielarskiego i do brania czynnego udziału w pracach tej instytucji".

Mówca nadto proponuje, by z ramienia P. P. T. F. wzięli bezpośredni udział w pracach Komitetu P.P. Herod i Kuczyński.

Pan Hermanowski wskazał na niewyzyskany teren pracy w dziedzinie zielarstwa, a po przemówieniach p. Włosińskiego i p. Dr. Arndta, gdzie zostało wyjaśnione, iż okręgi zostaną bliżej poinformowane o formalnościach przy zapisywaniu się do Komitetu oraz o dotychczas dokonanych jego pracach, wnioski P. Dziekana Koskowskiego zostały przyjęte.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1932 r.

Za zgodność
(—) St. Kuczyński.

Fakt powzięcia zacytowanej w odpisie powyższej uchwały przez reprezentantów gremjum Aptekarzy, a więc tych, którzy poza światem lekarskim doceniać mogą i ze stanowiska naukowego i praktycznego wagę znaczenia dla społeczeństwa wogóle, rozwoju i reglamentacji produkcji i obrotu towarowego, roślinami leczniczemi, daje P. K. Z. po za uzyskaniem znacznego poparcia materjalnego uzasadnienia ideowe, celowości podjętych prac.

Zarząd P. K. Z. na posiedzeniu swym w dniu 9.VI 1932 r., ze swej strony, powziął decyzję, którą z protokułu w odpisie przytaczamy:

„P. Dyr. Kuczyński akcentując szczególnie przychylne stanowisko zebrania Delegatów P. P. T. F., wnosi, iż ogół farmaceutów poprze wydatnie działalność P. K. Z., przez zapisywanie się na członków. Postanowiono w myśl art. 5 statutu wprowadzić nowy rodzaj członków, t. zw. popierających, ze składką zł. 6 rocznie, dla tych osób, dla których opłacanie normalnej składki zł. 12 rocznie, robi trudność.

Uchwalono, by równocześnie zwrócić się do Związku Drogerzystów R. P. w Poznaniu i Związku Drogistów w Warszawie, ul. Złota 58, a także do Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników R. P. ul. Marszałkowska 138 ,oraz do Naczelnej Izby Lekarskiej, celem przeprowadzenia identycznej uchwały, która została na wniosek p. Prof. B. Koskowskiego zatwierdzona na zjeździe Delegatów P. P. T. F., w dniu 7 maja b. r. zapisywania się na członków czynnych (składka roczna zł. 12), lub członków popierających (składka roczna 6 zł.)".

Przedstawiciel Związku Producentów Roślin Przemysłowo-Leczniczych w Polsce zaznaczył, iż Zarząd Związku uznając pożyteczną działalność P. K. Z. gotów jest również przyjść z wydatną pomocą, by prace Komitetu mogły przybrać jeszcze bardziej realne kształty.

Powołując się na podaną powyżej uchwałę **Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego**, Zarząd **Polskiego Komitetu Zielarskiego**, zwraca się do wszystkich, którzy, czy to ze względów zawodowych, czy też ze względów na ogólny interes kraju, uznają rozwój produkcji roślin leczniczych i uporządkowanie działu t. z. Zielarstwa za pożądane i celowe, o zapisywanie się na członków **Polskiego Komitetu Zielarskiego (P. K. Z.)**.

Dołączamy równocześnie deklarację członkowską.

PREZYDJUM ZARZADU
POLSKIEGO KOMITETU ZIELARSKIEGO

Sekretarz generalny
St. W. Tylecki

Prezes
(—) prof. Dr. B. Koskowski,

Skarbnik
Mag. farm. R. Hetner.

V.-prezes
Dyr. Wł. Kozłowski

Deklaracja Nr...........................

Do

„Polskiego Komitetu Zielarskiego"

w WARSZAWIE

ul. Zielna 26, tel. 260-80

Konto czekowe P. K. O. 25786

Niżej podpisan........... deklaruj........... przystąpienie w charakterze członka $\frac{\text{czynnego}}{\text{popierającego}}$ do *„Polskiego Komitetu Zielarskiego"* ze składką roczną zł.........................

Sumę powyższą obowiązuj........... się wpłacać zgodnie z warunkami statutu: — zgóry za rok, pół roku (wykreślić zbyteczne).

Równocześnie przekazuj........... sumę zł..

na R-k *„Polskiego Komitetu Zielarskiego"* do P. K. O. Nr. 25.786.

Z poważaniem

.... dnia ....

Wyszczególnienie

Imię i Nazwisko, względnie instytucja lub firma (czytelnie)

....

Adres dokładny i ew. telefon

....

UWAGA: Członkowie czynni płacą zł. 12 rocznie. Instytucje publiczne, firmy przemysłowe i handlowe od 25 do 200 zł. rocznie. Członkowie popierający płacą zł. 6 rocznie.